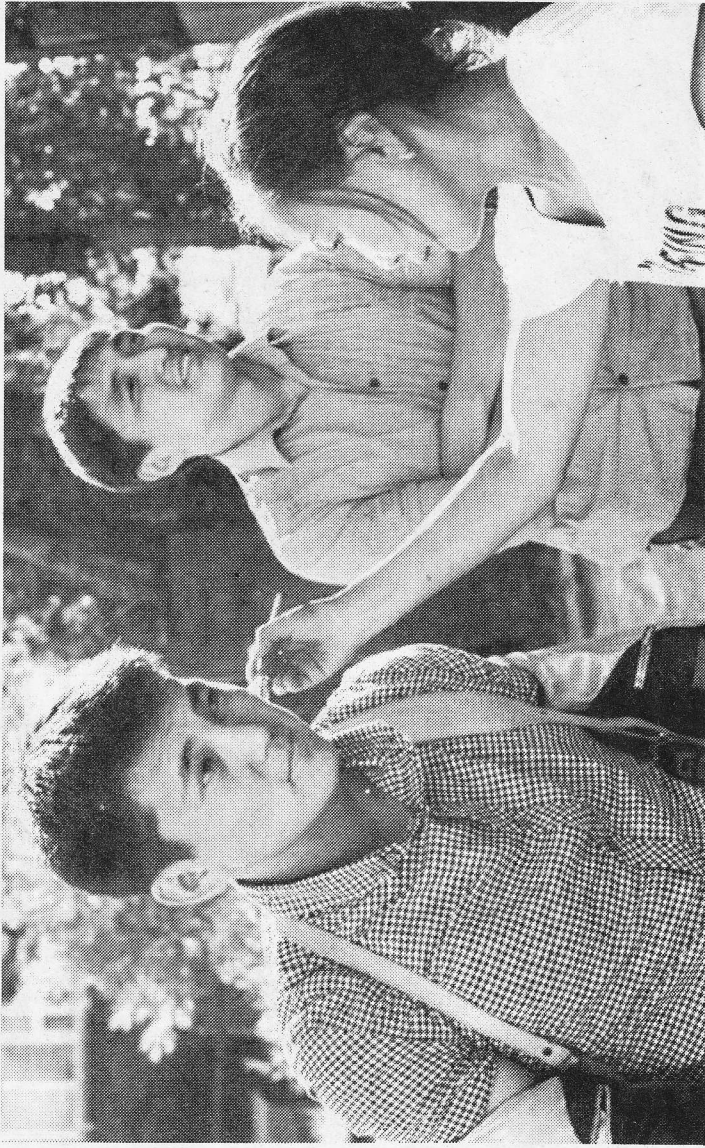

"Сайсары күүлүгэ..." — бастакы детектив

// Олунньу 18 күнүгэр ураты жанрдаах киинэ сүрэхтэниэ

Кэлинги сылларга саха киинэтигэр кэмиздьийэттэн, драматтан ураты атын жанрдаах киинэлэри устубаттар, диэн көрөөчүлөр үгсэргииллэрин үгүспүт истибит буолуохтаах. "Сайсары күүлүгэ..." — саха киинэтигэр детективи устууга бастакы холонуу буолар.

2014 сыллаахха "АРТ га санаммыт. "Айыы Уола" био-Дойду" киинэ хампаанньа графическай хабааннаах киинэ («Покидая благоухающую гавань», «Сэмэнчик», «Лыях», «Ньүргүһуннар», «Айыы Уола») он хаалбакка, сана үктэллэри салайааччыта Марианна дабайарга санаммыт "Сайсары Скрыбкина детектив устар-күүлүгэ..." детектив про-

дюсера Марианна бийиги хаһыалпытыгар манньк кэл-сиир:

— Мин детектив устуохпун төрүкү бадарарым. Онтон дьэ толкуйдаан, киинэбит аңардас сценарийын суруйуу балта-раа сьл буолбута. Саха киинэтигэр балтараа сьл сценарий сурулууга диэн олус элбэх бириэмэ. Ол курдук, ити кэм иһигэр детектив жанрдаах 22 киинээ сценарий тол-

куйдаабыппыт. 22 сценарий тухары барытыгар оруоллары толорор артыгыстары булбупут, айар хамаанда туруоран көрбүппүт. Детектив устаары-быт үлэ бөдөгүн көрүстүбүт. Биир сценарийга бары ылсан үлэлэбиппит, онтубут бүтэр уһугар саха дьонун майгытыгар барсыбат, Саха сиригэр сөбө суох киинэ буолан тахсыах курдук этэ. Онон аны сценарийбытын биирдии эпизодунан былааннаан онорууну садалаабыппыт. Ол кэнигиттэн кэпсэтиилэри туруоран биэрээххэ наада буолбута. Онуоха манньк идэлээх Светлана Таайкуоҕа көрдөрбүһүгүгэр, кини эпизодтарытын ааҕан көрөн баран тутта: "Манньк хабааннаах сахалыы айым-ньы баар, Егор Неймохов "Сайсары күүлүгэ түбэлтэ" диэн, ол детективкэ маарынньыр ис хоһоонноох", — диэбитэ. Бийиги тутта "Сайсары күүлүгэ түбэлтэни" ааҕан, киинэбитин бу айымньыга чугаһатан барбыппыт. Онон киинэбит чопчу Егор Неймохов айым-ньытынан уһулунна диэн буолбатах, бу айымньыга олобуран уһулунна диэххэ сөп. Айымньыга 70-с сыллар кэпсээнэр буоллахтарына, киинэбэ билинчи кэм көстүөүэ. Тахсыахтаах киинэбитин айар хамаанда Егор Петрович Неймохов сырдык кэриэһигэр

аныбыт. Сүрүн дьоруойбут хомуйан онотулулубут уобарас буолар. Кинини толкуйдаарга судьуйалары, ис дьыала үлэһиттэрин кытта кэпсэтиини, бу эйгэ үлэтин кытта билсиини садалаабыппыт. Огтон сүрүн оруолга Саха театрын эдэр артыһын Вячеслав Лаверновы талбыппыт. Киинэ сценарийа толкуйданар кэмигэр сүрүн оруолу Алексей Егоров — Өркөн толоруо диэн сабадалаан көрөөһүн эмиз баара. Огтон Вячеслав кытта "Айыы Уола" киинээ үлэлии сылдьан билсибиппит. Онно тоҕо эрэ тутта "аныгыс киинэ сүрүн оруолугар бу уол оонньуо" диэн санаан ылбытым. Кинини кытта үлэлиир олус чэлпэки, тутта дьыалаҕа киирэн, оруолун бэркэ толордо. Саха киинэтин эйгэтигэр өссө биир чаһылхай талааннах киинэн Вячеслав Лавернов буолар диэн бэйэбэр арыйдым.

Саха киинэ улуустарынан эмиз сүрэхтэниэ. Саха бастакы детектив жанрдаах киинэ сүрэхтэнэрин күүтэбит!

P.S. 2003 сыллаахха Никита Аржаков режиссердаах «Хара мааска» диэн киинэ тахсыбата. Норуокка бу киинэни саха бастакы детектибэ диэн билинэлэр этэ. Ол эрэри, «Хара мааска» триллер, криминальнай киинэ диэн жанрдаах.